

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 10. in 25. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Zadružništvo v deželnem zboru kranjskem.

Dne 18. februarja t. l. se je v večerni seji obravnavala važna zadeva našega narodnega gospodarstva. Vočigled žalostnim pojavom pri zadnjih polomih nekaterih liberalnih zavodov je nastalo po deželi neko vznemirjenje in nezaupanje, kar bi zelo škodovalo zadružništvu, ki ima samo na sebi zdravo jedro in je neizmerne pomena za razvoj narodnega gospodarstva. — „Slovenska Ljudska Stranka“ deluje smotreno na to, da se povzdigne blagostanje naše dežele. Ljudstvo se je osamosvojilo po svojih zadrugah — od izkoriščevalcev. Da se slednjim preprečijo vsi njihovi poskusi, je treba zadružništvo postaviti pod najstrožjo kontrolo in odvrniti polome in nesreče, ki jih povzročajo lahkomišljeno in površno poslovanje. — Deželni zbor kranjski je v svoji znameniti seji 18. febr. dal zadružništvu trdno podlago s tem, da ga je vzel pod svoje okrilje. To nam dokazuje obravnavo, iz katere posnamemo bistvene stvari.

Profesor Jarc je poročal o predlogih za pospeševanje zadružništva. — Šesteročlanski odsek predlaga zbornici sledeče: I. Deželni zbor vidi v zadružništvu najvažnejši faktor narodnega gospodarstva v deželi in spoznava kot nujno dolžnost dežele, zastaviti vse moči za sprehad zadružne organizacije na Kranjskem. II. Ustanovi se deželni zadrugi urad, ki ima poslovati v vseh zadrugah kot strokovni organ deželnega odbora. V ta namen se dovoli za leto 1911. poseben kredit v znesku 10.000 K. III. Kot od deželne uprave odobrena zadružna organizacija v deželi Kranjski ima veljati „Zadružna zveza“ v Ljubljani, pod pogojem, da se podvrže redni reviziji deželnega zadrugnega urada. Deželnemu odboru se naroča, delovati odločno na to, da se po možnosti združijo vse v deželi Kranjski poslujoče pridobitne in gospodarske zadruge v „Zadružni zvezi“ v Ljubljani kot od deželne uprave odobreni zadružni centrali. — IV. Vseučiliški zaklad se odstopi „Zadružni zvezi“ kot brezobrestno posojilo na nedoločen čas proti celoletni odpovedi in se ji dovoli letna deželna podpora 12.000 K, če izpolni pod III. v prvem odstavku navedeni pogoj in razun tega še sledeče pogoje: 1. se zaveže podpirati prizadevanje deželnega odbora v smislu 2. odstavka točke III. — 2. Priznava deželnemu odboru odločilen vpliv pri nameščanju zadrugnih revizorjev na Kranjskem. — 3. Priznava deželnemu odboru pravico odposlati svojega zastopnika z odločujočim glasom v izpraševalno komisijo za revizorski izpit, ki posluje pri „Zadružni zvezi“. — 4. Se zaveže vsako sebi včlanjeno zadrugo revidirati na željo deželnega odbora in v slučaju, da je zadruga sprejela od dežele kako podporo, dati deželnemu odboru prepis revizijskega poročila na razpolago, brezkvarno neposredni revizijski pravici deželnega odbora, če si jo je pridržal ob podelitvi deželne podpore ali pa če zadruga sama zahteva deželno revizijo. — 5. Se zaveže pripraviti in podati o vsaki sebi včlanjeni zadrugi deželnemu odboru na zahtevo potrebni material za presojo, je-li dotična zadruga vredna in potrebna deželne podpore. — 6. Se zaveže podpirati v vsakem oziru deželni zadrugi urad za dosego njegovih smotrov. (Dalje sledi.)

Gospodarstvo.

Našim dolenskim čebelarjem.

Od nekdaj se bavi naš narod s čebelorejo. V srednjem veku je bila pri nas ta kmetijska panoga posebno razvita. Kljub tedanjim nizkim cenam medu in voska se je vsako

leto dobilo iz čebeloreje na stotisoče kron. Pozneje je začela čebeloreja propadati in če statistični podatki ne varajo, se to še dandanes vrši. In vendar imamo v tej žuželki dragocen zaklad, ki ga ne vemo ne prav ceniti in še manj pa zadosti gojiti. Od prvih veščakov je pripoznana resnica, da je med vsemi čebelnimi pasmami najboljša — kranjska čebela. Trdi se to od gorenjske in notranjske, vendar velja isto tudi od naše dolenske čebele. Kdor meni, da se čebele na Gorenjskem ali Notranjskem bolje sponašajo kakor pri nas na Dolenskem, ta je v zmoti. Skušnje baš nasprotno kažejo. Žal, da se pri nas na Dolenskem nikdo ni bavil do najnovejšega časa vsled nezadostnih občil, razun trgovinske tvrdke v Podsmreki, z eksportom živih čebel, še manj pa z veletrgovino s čebelnimi pridelki. Le za krajevne potrebsčine se je delalo. Dandanes sodimo drugače. Ravno pri nas na Dolenskem — s svojim milim, vinorodnim podnebjem, s svojimi cvetočimi livadami, s svojimi z gozdom zaraščenimi hribčki, s svojo vedno med in cvetni prah nudečo cvetano, kjer je skoro slehern kraj pripraven in ugoden za čebelorejo, — se nudi vsakemu najlepša prilika, da se bavi s to panogo. In v resnici, ako se popelješ v katerikoli kraj naše Dolenske, povsod vidiš, da se naš narod bavi s čebelorejo. Žal le, v majhni meri. Navadno se ima po nekoliko panjev. Takih čebelarjev, ki bi prezimili po 40 do 50 panjev in več, je pa prav malo. Odtod izvira navidezno nizka dobičkanost te panoge. Te razmere naj se predrugačijo. Naši čebelarji naj resno prevdarijo, katera žival jim da pri tako majhnem trudu, nizkih stroških in tako malenkostnem riziku take dohodke! — Da se naše čebelarstvo povzdigne, je pred vsem potrebno, da se zavedamo vrednosti te panoge. Kaki vspehi se dajo doseči pri čebeloreji, se sebesto vidi pri nje izdelkih. Na razstavah se to najbolje pokaže. Zato so pa razstave največjega gospodarskega pomena. Da se pri nas na Slovenskem povzdigne čebeloreja, da se domačini učimo in da se tujci seznanijo z našo čebelno pasmo, zato je taka čebelna razstava prav velikega pomena.

Letos priredi „slovensko čebelarstvo društvo za Spod. Štajersko“ v jeseni v Celju prvo samostojno čebelarstvo razstavo. V ta namen vabi vse slovenske čebelarje, da se udeležijo te razstave s tem, da na čebelarški razstavi pokažejo sad svojega čebelarjenja, t. j., da se udeležijo razstave na ta način, da na nji razstavijo bodisi žive čebele ali pa njih izdelke in pa, da si čebelarstvo razstavo v obilnem številu ogledajo, kjer se zamorejo mnogo koristnega naučiti. Umevno je, da se bodo mnogi kranjski čebelarji odzvali temu vabilu, zlasti iz Gorenjskega in Notranjskega; ali naj Dolenska izostane? Ne bi bilo častno, ako bi se to zgodilo in kaj tacega ne smemo doživeti!

Zatorej, dolenski čebelarji, sedaj vspricho bližajoče se spomladi, odločimo se, da pokažemo našim bratom če-

belarjem, gorenjskim in notranjskim ter vsemu svetu, da živi ista čebelna pasma tudi na Dolenjskem, da je tu istotako marljiva in da donša enakoveljavne pridelke, kakor drugod na Slovenskem in to dokažimo s tem, da se v prav mnogem številu udeležimo čebelarke razstave v lepem slovenskem mestu na Spod. Štajerskem v Celju.

V namen, da izvemo za to prvo slovensko čebelarstvo razstavo, da se zanjo navdušimo, in da izvemo, kaj naj se vse razstavi, za to so spisane te vrste. Razstavijo se pa v prvi vrsti žive čebele, čiste kranjske pasme, ki se odlikujejo po posebni marljivosti; nadalje nje izdelki: med, vosek, medicarski izdelki, medeno pecivo itd. Potem se razstavijo razna čebelarska orodja in panje, zlasti novi izumi v tej stroki, nariski in modeli, čebelarke knjige, starine iz čebelarstva, čebelarski statistični podatki in slednjič tudi čebelarske nenavadne prikazni, ki se dogodijo. Naši dolenjski čebelarji imajo torej dovolj gradiva za to čebelarsko razstavo, stroški za udeležitev so pa tako neznatni, da jih udeležitev in obisk razstave obilno povrne.

A. L.

Licenciranje bikov. Premovanje bikov. Nakup bikov v deželi.

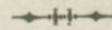
Na shodu živinorejcev v Kandiji dne 20. t. m. so se sprejeli soglasno sledeči predlogi: 1. Licenciranje bikov naj se prireja skupno za celi sodni okraj in sicer v središču dotičnega okraja. 2. V zvezi z licenciranjem naj se prireja premovanje bikov. — 3. C. kr. kmetijska družba naj kupuje potrebne plemenjake doma o priliki licenciranja in premovanja bikov.

Te predloge je utemeljeval ravnatelj Rohrman, ki je izvajal sledeče. Zanimanje za rejo bikov je pri nas v obče majhno. Zato je tudi reja bikov tako slaba in pomanjkljiva. Na to stran je treba naše živinorejce še le vzbujati in je porabiti za to vsako priliko. Taka prilika se nudi pri licenciranju bikov. Sedaj se licencirajo biki po občinah. Navzoči so komisija in dotični posestniki. Želeti je pa, da se spravi potrebno zanimanje za licenciranje tudi med druge živinorejce in da se prireja licenciranje slično kakor premovanje pred očmi javnosti. Če se po drugih deželah tako dela, zakaj bi se pri nas ne. Tako bi se živinorejci tudi poučili, kaki plemenjaki se rabijo v posameznih občinah. Tako bi se zaneslo pa tudi veliko več zanimanja za to rejo med naše živinorejce.

V zvezi z licenciranjem naj se prireja vsako leto tudi premiranje bikov in naj se dotične podpore, ki so za premovanje na razpolago, porabijo v prvi vrsti za premovanje bikov in toliko časa, dokler ne pridemo do cilja. Reja bikov prizadeva neprilike in stroške in se tudi zaradi tega se je že pri raznih prilikah naglašala potreba, da se dajo nagrade posameznim bikorejcem. Ker se pa to ne da izvesti, naj se prirejajo premovanja bikov in naj se skuša tudi na ta način netiti veselje do take reje. Ako se bo začelo prirejati premovanja za biki o priliki licenciranja, bo vsak rad pripeljal svojega bika v središče sodnega okraja na ogled. Premovanje bi veljalo seveda za vse biki, toraj tudi za take, ki so že od prej licencirani. Poleg denarnih premij naj bi se dajale tudi priznalne diplome.

Z ozirom na pomanjkanje bikov v deželi se je izdalo dosedaj že na stotisoče denarja v druge dežele za nakup potrebnih bikov. Treba je zaradi tega, da tudi doma

kaj izredimo in postavimo na prodaj. Z nakupovanjem bikov v deželi se je sicer že pričelo pred 15. leti, pa zopet ponehalo, ker ni bilo dobiti potrebnih živali. To se mora obrniti! Čas je, da po tolikih plemenjakih, ki smo jih od drugod dobili, tudi doma kaj izredimo! Če prirejamo lepe voli in lepe krave, bi zredili tudi lahko kakega lepega bika! Lepi junčki po dobrih bikih in kravah naj se puščajo za pleme in ti naj se v starosti od pol leta naprej ponudijo kmetijski družbi oziroma deželi v nakup. Dežela ima v Goričanah na Gorenjskem lepo pristavo z obširnimi pašniki, kjer bi se mladi junci nadalje razvijali in od koder bi se oddajali potem, ko dorastejo, za pleme. Kmetijska družba naj bi vsako leto kupovala po deželi take mlade biki in najboljša prilika za to bi bila prilika licenciranja in premiranja. Takrat naj bi se vse skupaj prigralo, biki ki se imajo licencirati, premirati in prodajati. Na ta način se bo zaneslo največ zanimanja za rejo bikov in s tem napravil najizdatnejši korak za povzdigo naše živinoreje.

Politični pregled.

Državni zbor je sprejel zakon glede nočnega dela ženskih uslužbenic po tovarnah v zmislu gosposke zbornice, da stopi v veljavo dne 1. avg. 1911. — Potem je bil sprejet zakon o krošnjarstvu, pri katerem je poslanec Jaklič povdarjal potrebe dolenjskih krošnjarjev. Seje so prekinjene do 7. marca, ker zborujejo delegacije. Delujejo — razun proračunskega — mej tem časom tudi nekateri odseki. V proračunskem odseku je bila sprejeta ustanovitev italijanske pravne fakultete provizorično na Dunaju, l. 1914 se prenese v kako laško mesto. Jugoslovanska klub nista več obstruirala, nego sta predlagala le resolucije za priznanje vseh študij in izpitov na zagrebškem vseučilišču, tudi za Cislajtanijo; in poziv vladi, da izvrši vse priprave za slov. vseučilišče ter osnuje slovenske docenture na univerzah v Pragi in Krakovu. Te resolucije so bile sprejete. — „Slovanska Enota.“ Na podlagi pogajanj vseh strank, ki so pripadale k „Slovanski Enoti“, se je 9. febr. zopet konstituirala Slov. Enota in sicer na temelju statutov, ki jih je izdelal češki poslanec Šramek. Potem se je izvršila izvolitev predsedstva. Izvoljeni so bili: dr. Fiedler za načelnika, dr. Šusteršič za prvega podnačelnika, Udržal za drugega, dr. Ploj za tretjega; dr. Kramar za četrtega; dr. Hruban za petega in Klofač za šestega podnačelnika. Vsi so bili izvoljeni soglasno. Slovanska Enota obsega člane „Slovenskega kluba“, „Saveza južnih Slavena“ in „Enotnega češkega kluba“.

Kranjski deželni zbor se je dne 18. febr. sešel k novemu zasedanju. — Deželni glavar Fran pl. Šuklje pozdravi poslance ter opozarja na zgodovinsko dejstvo, da je ta mesec uprav 50 let, odkar je presvetli vladar podelil ustavo avstrijskim narodom. V tem jubilejnem letu je slučajno baš Kranjski zbor prvi sklican k delovanju za prosep naše dežele. Da svojo hvaležnost sporočimo tudi na najvišje mesto, predlaga glavar naslednje besedilo: Njegovemu Veličanstvu cesarju Francu Jožefu I. Dunaj.

Deželni zbor Vašemu Veličanstvu vedno zveste vojvodine Kranjske se danes s čutstvom neomejene ljubezni in zvestobe v neminljivi hvaležnosti spominja velikodušnega čina, s katerim je blagoizvolilo Vaše Veličanstvo pred petdesetimi leti vojvodini Kranjski podeliti deželno ustavo in si dovoljuje v najglobokejšem spoštovanju izraziti željo: Bog ohrani in osreči Vaše Veličanstvo! Poslanci so živahno pritrdjevali ter klicali cesarju trikratni: živio! Dež. predsednik toplo pozdravi zbor ter zagotavlja, da hoče vlada podpirati prepotrebne gospodarske zadeve. Voli se nato namestnik dež. odbornika, ker je posl. Mandelj odložil svoj mandat. Izvoljen je poslanec dekan Lavrenčič. — Obravnava se melioracijski zakon in deželno melioracijsko posojilo. Poroča dr. Lampe ter povdarja, da so zboljšanja na gospodarskem polju neobhodno potrebna. Imamo velike dele naše dežele, ki so neobdelani. Največja naloga našega deželnega zastopa je te razmere sanirati (Dobro-klici!). Jedro naše dežele je kmečki stan, zanj treba skrbeti, a v velik prid bo to pravtako meščanu, obrtniku, industriju. (Dr. Zajc: Tudi Ljubljani!) Kras, kočevski, novomeški in belokranjski okraj čakajo velikih del: nanje se bo deželni zbor v prvi vrsti oziral, da bodo tembolj napredovali, čimbolj so bili

dozdaj zanemarjeni. Za vodne zgradbe je potrebščina 2,853.700 K, za regulacije rek in zaježitve 3,459.650 K, za poljedelske melioracije 1,000.000 K, za cestne in mostne zgradbe 2,686.650 K. Deželni odbor ima izdelan podroben načrt, kako se bodo ta velika dela izvršila. (Dobro-klici.) — Glede deželnega posojila izvaja poročevalec, da je potrebno za izvrševanje tako dalekosežnih naprav. Gospodarske zboljšave se morajo zvrstoma, a nepretrgano izvrševati. Zato mora imeti deželni odbor zmirom na razpolago zadostnih denarnih sredstev. Posojilo se sicer ne bo naenkrat porabilo, ampak še le tekom bodočih let, vendar je bolje najeti večje posojilo, ker se dobi ceneje in pod ugodnimi pogoji, nego cela vrsta manjših posojil. — Najugodnišo ponudbo je stavila Unionbanka na Dunaju. Za začetek odplačevanja se je določilo leto 1929, ker bo takrat odplačano deželno posojilo 8 milijonov kron. Odplačevalo pa se bo do leta 1969. Dež. odbor se je moral odločiti za $4\frac{1}{2}\%$ obrestovanje, ako hoče doseči popolno izplačilo 10,000.000 K, na katerem sloni ves denarni in stavbeni načrt. Vlada je tudi priznala v svojem dopisu, da so pogoji ugodni. — Poročevalec omenja, da je Kranjska dobila posojilo za $1\frac{1}{2}\%$ ugodnejše, kakor Moravska, ki je ena najbogatejših dežel. — Očividno je torej, da ima Kranjska dežela zaupanje na denarnem trgu. To je tudi dokaz, da S. L. S. prevdarno postopa in uživa tudi drugod visok ugled. Zato priporoča, naj dež. zbor sklene predlagana zakonska načrta. — Poslanec dr. Triller želi, da se iz melioracijskega zakona porabi nekaj za Ljubljano n. pr. za kanalizacijska dela. Posl. Gangl želi podpor za idrijsko mesto. Poročevalec nasproti dr. Trillerju omeni, da zakonskih načrtov ne smemo čisto nič spreminjati, ker so bili dogovorjeni v interministerijalni konferenci, sicer bi zakon ne dobil sankcije. Pri glasovanju se zakon sprejme z glasovi S. L. S. in veleposestva. Izpembe dr. Trillerjeve se odklonijo z istimi glasovi. Liberalci so zopet pokazali, da jim ni za napredek dežele, ker se z ničnimi pretvezami izmuznejo, da glasujejo nasproti.

Po priporočilih poslanca Matijašiča in dr. Lampeta se soglasno sprejme zakon glede preložitve deželne ceste Črnomelj-Vinica v delni progji Črnomelj-Loka in o novogradbi mostu čez Doblčanko. — Sprejme se zakon o vodnih zgradbah ob Grdašici in Iški. Poslanec Jarc predlaga resolucijo, da naj vlada v Ljubljani ustanovi samostojno ekspozituro hudourniškega zgradbenega urada. — Gasilstveni zakon se v toliko spremeni, da se prispevki zavarovalnic zvišajo od 2 na 3% , ki se porabijo le za podporo ponesrečenim gasilcem ali odškodnino za poškodovane konje.

Nekaterim občinam se dovoli pobiranje viših doklad. — Poslanec dr. Šusteršič nujno predlaga, naj se takoj store koraki, da dežela pospešuje združništvo, ga podpira in vse ukrene, da se zagotovi njega mirni procvit in razvoj v korist celega ljudstva. Odsek 6. članov naj že v prihodnji seji stavi konkretne predloge. V ta odsek so izvoljeni: dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Lampe, prof. Jarc, pl. Schollmayer in dr. Tavčar. — Poslanec Bartol in tov. interpellirajo vlado; je-li storila potrebne korake za nakup semen onim poljedelcem, ki so po nezgodah in črvu oškodovani. — Popoludne okoli 5. ure se je vršila druga seja, v kateri se je razpravljalo o združništvu na Kranjskem, o čemur poročamo na drugem mestu. — Prebralo se je še nekaj interpelacij. — Dr. Šusteršič izjavi z ozirom, da je poljedelski minister vrnil lovsko postavo hotoč čuvati koristi zajca, da S. L. S. zahteva brezpogojno in neizprosno, da ostane lovski zakon, kakor ga je sklenil deželni zbor, bistveno nespremenjen. — Ob 11. uri po noči je bilo zasedanje zaključeno.

Delegacije so v odsekih vse potrebščine preresetale. Dne 22. februarija je avstrijska delegacija pričela v javni seji posvetovanje v zunanjem ministerstvu.

V Trstu in na Primorskem je pasivna rezistenca mej železničnim in poštanim uradništvom. To je odpor uradništva, ker vlada noče zboljšati plače. Delujejo le strogo po predpisih, vsled tega gre vse počasi, in tako imajo vlaki in pošte zamude. Trgovci ne dobivajo blaga. Škode je že do milijona.

Ogrski državni zbor je končal razpravo o bančni predlogi. Opozicija hoče zavlačevati tudi rekrutno predlogo; pri vsaki seji povzroča burne prizore.

Hrvatski sabor je dozdej čas tratil bolj z malenkostmi. Še le 18. febr. se je pričela adresna debata. Vse stranke so vložile svoje načrte kot odgovor na kraljev reskript. Stranka prava je proti vsaki nagodbi z Ogrsko. Koalicija je za revizijo nagodbe, a k tej se mora Ogrska prisiliti. Starčevićanci govore za svoj načrt. — Dokler ne bodo stranke edine o postopanju napram Ogrski, je njih delo prazno. „Kjer se prepirata dva,

tretji dobiček ima“ — in tako bo še dalje Mažar Hrvata držal za vrat. — Koalicija se manjša, izključila je dr. Berešiča, dr. Mazuro, dr. Turkoviča. Zdaj šteje še 30 članov.

Srbski kralj se je 21. febr. iz Rima vrnil po isti progji v Beograd. — V skupščini je vojni minister zahteval naknadni kredit 680.000 dinarjev za 15 gorskih baterij. Preiskovalna komisija je opozorila na nekorektnosti pri dobavi.

Črnogorski kralj Nikica je obolel. Ob zaključbi skupščine je ministerski predsednik čital prestolni govor, v katerem se naglašja, da Črna Gora živi z vsemi državami v prijateljskih odnosih; posebno toplo se pa spominja Avstrije in njenega cesarja. V Črnogoro se zelo naseljujejo begunci iz Albanije in Stare Srbije. Število teh beguncev iz Turške se ceni na 10.000. Revnim Črnogorcem so res breme. Govori se, da bo vstaja zoper Turčijo izbruhnila na Jurjevo.

Turčiji istotako preti nevarnost v Arabiji. Tam so spopadi med vojaki in ustaši zelo pogosti. Ustaški rodovi so dobro oboroženi.

Na Portugalskem sta obe stranki — republikanska in monarhistična skoro jednako močni. Pri ljudstvu na deželi republikanci nimajo zaslombe.

Med Rusijo in Kitajsko je bila napetost radi gospodarskih zadev. A Kitajska je odgovorila, da priznava Rusiji vse dosedanje privilegije in hoče vzdrževati prijateljske odnose s sosedi. To je pač potrebno zdaj, ko na Kitajskem kuga strašno razsaja in se je v notranjih provincah pridružila še lakota, vsled katere grozno trpi okrog 3 milijone ljudi.

Angleška presnavlja svojo ustavo. Dne 15. febr. so pričeli v angleški zbornici razpravo o homerule-zakonu, vsled katere dobi Irska samoupravo pod nadzorstvom osrednjega parlamenta. Vlada je zmagala z 326 proti 213 glasovom.

Kongres Zedinjenih držav v Ameriki je določil, da bo l. 1915 povodom otvoritve panamskega kanala svetovna razstava v St. Francisku, ne pa v New Orleanu.

Zabavi in pouku.

Potovanje v sv. deželo.

Sp. dr. J. Marinko.

Najimenitniši kraji v Jeruzalemu. (Dalje.)

Kedor ljubi Jezusa rad premišljuje njegovo trpljenje; in kedo bi ga ne premišljeval najraje tam, kjer se je resnično godilo — na zemlji, ki je bila Gospodovo kri? Zato so od nekaj pobožni verniki radi obiskovali te kraje. Ravno to pa je vzrok, da nam je ustno izročilo zvesto ohranilo tisto pot ter še posebno natanko določilo kraje, na katerih se je kaj znamenitega zgodilo, ko je Odrašenik stopal na morišče. Obiskovalci križevega pota dobé obilne odpustke.

Ko sva stopila na dvorišče velike vojašnice, je bilo vže nad sto katoličanov tam zbranih. — To je kraj, kjer je Pilat Jezusa izpraševal, ga iz strahu pred Judi obsodil v smrt; semkaj je njegova žena Prokula poslala svarilo, naj se ne omadežuje z obsodbo pravičnega; semkaj so nedolžno Jagnje po bičanju vojaki privlekli, tukaj so ga v divji krutosti s trnjem kronali ter ga z vso kohorto zaničevali.

Brž je prišlo pet frančiškanov s križem. Stopili smo krog njih ter jeli sv. križevi pot moliti, kakor se navadno moli. Turški vojaki so nas resno gledali, a smejal se ni nihče. Pater frančiškan je molil glasno, razločno v italijanskem jeziku — ali vsaj zame veliko prehitro. Kako rad bi bil še ostal ter premišljeval in molil!

Druga postaja — „Jezus je vzel križ na rame“ — je zunaj dvorišča kacic 50 metrov od vojašnice proti vzhodu ne daleč od cerkve, oziroma od oboka ali loka, s katerega je pokazal Pilat bičanega ter s trnjem kronanega Jezusa. Molimo Gospoda s križem obloženega! tu ga je sprejel na svoje rame!

Od todi gremo po potu proti avstrijskemu gostišču. Ravno temu nasproti je tretja postaja: „Gospod je padel prvič pod križem“. Sedaj imajo ta kraj v lasti katoliki; armenski zedinjenci so si tu sozdali lepo cerkev.

Obrnili smo se na levo po veliki ulici ter brž prišli na levi do 4. postaje, kjer je Mati srečala s križem obloženega Jezusa.

Od tu dalje je moral Gospod s križem v breg po potu, ki se obrne na desno in je precej strma. Brž pri prvi hiši je 5. postaja na levi, kjer je Simeon vzel na rame Jezusov križ. — Nekoliko više je hiša pobožne Veronike, ki je Izveličarju podala potni prt. Postali smo pod nekim obokom.

Prišli smo pod drugi obok in se koncem njega pri 7. postaji spominjali družega Gospodovega padca.

Sedaj smo dospeli na prav živahno ulico, ki dosedajo križa. Nekoliko po njej, potem pa zopet navkreber na desno po ozki ulici, pa smo pri 8. postaji, kjer je Gospod tolažil jokajoče žene. Dandanes je tu grški samostan.

Do 9. postaje bi imeli kaj blizu; toda Turek nam je s svojo hišo pot zazidal. Radi tega moramo nazaj, potem na desno precej daleč po prej imenovani živahni ulici, potem zopet na desno navzgor, pa smo prišli k hiši koptskega škofa, kjer je 9. postaja.

Poslednjih pet postaj je v cerkvi božjega groba; 10., 11., 12. in 13. na Kalvariji, zadnja pa v kapeli božjega groba.

Natančneje popisati ne maram in za bravca umljivo popisati ni lahko. Ako kedaj prideš sam v Jeruzalem, boš skesano in pobožno — pa vendar z nekim duhovnim veseljem molil ta križev pot ne enkrat, ampak večkrat, ako ti bo le mogoče; sedaj pa, ko ne moreš tje kaj, ga moli rad v svoji župnijski cerkvi. Veruj mi, da boš prejel od usmiljenega Jezusa iste milosti, katere bi mogel dobiti v daljnem sv. mestu. (Dalje sledi.)

Dopisi.

Kandija. Semenj je bil v četrtek 16. febr. jako dobro obiskan. Goveje živine je bilo prignane nad 700 glav. Kupčija je bila jako živahna; cena živini je bila od 96 vin. do 1 K žive vage. Prešičev to pot ni bilo mnogo, a cena plemenih prešičev je bila visoka. Debeli prešiči so se prodajali od K 1'04 do K 1'12 kg.

Ajdovec. Pred kratkim se je ustanovilo pri nas pevsko in izobraževalno društvo „Škrjanček“, ki zbira pod svoje okrilje ukaželjne fante, da se uče lepega petja, ki je pravo razvedrilo za mladino. Društvo je priredilo na svečnico veselico, pri kateri je nastopilo 11 vrlih mladeničev pod spretnim vodstvom g. organista F. Siliha, ki so štiri pevske točke prav fino dovršili. Tudi za smeh je preskrbel Škrjanček v igri „Kralj Herod“ in v burki „Kmet in fotograf“. Pokazali so naši fantje, da niso le dobri pevci, ampak tudi spretni igralci. Veselica je dosegla najlepše vspehe. Ljudje so se razšli veseli in ne morejo pozabiti dneva, ko jim je pripravil naš Škrjanček toliko poštenega veselja in prijetne zabave. — Ne smem pozabiti še pristaviti, da smo pripomogli k tej veselici kar z domačimi močmi. Kulise je naslikal g. učitelj L. Muha, oder je napravil domač mizar, stene okrasil tudi domačin. — Pri nas imamo mraza dovolj, snega tudi še, vode je pa začelo zmanjkovati po vodnjakih.

Ajdovec. — Zopet nagla smrt. — 71letni Matija Pirc iz Velikega Lipovca je bil odšel v ponedeljek (13. febr.) proti Golobinjeku k neki sorodnici, da bi tamkaj stanoval. Nesel je v košu seboj nekaj obleke in jestvin. Drugi dan pa so ga našli pod Grévrhom zmrznenega. Siromak je bil časih nekoliko božjasten; znabiti ga je vrglo, ali je pa omagal, ker ga je utrudil težki koš, da se je hotel odpočiti, pa je mirno zaspal in zmrznil. Bil je mirna in poštena duša. Še zadnjo nedeljo je bil pri spovedi in se je poslavljajal pri znancih, kot bi vedel, da je zadnjič v Ajdovcu.

Domače in tuje novice.

Odlike. Naš odlični dolenjski rojak gospod c. in kr. general-major Janez Lavrič povišan je v stan plemičev s priimkom „Zaplaz“. — Cesar je podelil zlati zaslužni križec g. nadučitelju Ivanu Škerbincu v Višnji Gori.

Osebnosti. Čč. gg. kapelani premeščeni: Matija Noč iz Hinj k Sv. Križu pri Litiji; v Hinje pa novomašnik Valentin Mihelič; Ivan Opeka iz Leskovca pri Krškem v Komendo. — Preč. g. dr. Josip Marinko je postal župni upravitelj v Mavčičah, ker se je odotni župnik č. g. Val. Klobuč radi boleznih podal v pokoj in se nastanil pri Usmiljenih bratih v Kandiji. — Novomeški rojak č. g. dr. Leopold Picigas, župnik v Ringelsdorfu, je bil umeščen na podeljeno mu župnijo Stetten v Dunajski nadškofiji.

Poroka. Dne 13. t. m. se je poročil g. Fran Selak, pos., gostilničarja in mesarja sin na Bučki z gspdč. Mici Poljančevo, pos. hčerko v Šmarjeti. Bila srečna!

Vabilo k zabavnemu večeru, ki ga priredi Marijanska kongregacija v Novem mestu v nedeljo, dne 26. februarja 1911 ob polu 8. uri zvečer v dvorani rokodelskega doma. Cene prostorom: Sedeži v I. in II. vrsti po 1 K 20 v, v III. do VI. vrste po 1 K, v VII. in VIII. vrsti po 80 v, stojišče 40 v. Sedeži se prodajajo od četrtega dalje v prodajalni J. Krajec nasl., na dan predstave pa zvečer od 7. ure dalje pri blagajni. K temu zabav-

nemu večeru kar najvljudneje vabi Predstojništvo Marijanske kongregacije v Novem mestu.

Iz finančne službe. Finančni tajnik dr. Ant. Janežič je od pristojbinskega urada prideljen k fin. ravnateljstvu v Ljubljani. Davčni praktikant Fr. Ramor iz Novega mesta v Mokronog, Rajko Kamenšek pa iz Črnomlja v Novo mesto. Prestavljen je nadpaznik fin. straže Iy. Rupnik iz Črnomlja v Postojno, od tu pa Leop. Erjavec v Črnomelj, Fridolin Lenard iz Mengša v Mokronog, od tu Jož. Beguš v Novo mesto.

Smrtna kosa. Dne 10. febr. je umrla najstarejša oseba našega mesta v 93. letu svoje starosti, namreč gospa Elizabeta Gandini pl. Lillenstein. Bila je dama zavoda kranjskih plemkinj. Dičila jo je globoka pobožnost in dobrotelost. — Dne 20. febr. je umrl tukajšnji posestnik Jožef Osolnik, kateremu je še le pred enim mesecem umrla soproga. N. p. v. m.!

Umrl je dne 23. t. m. Jakob Stopar v starosti 66 let. Kot usnjarski pomočnik je v mladih letih posloval v tovarnah v Inomestu, Monakovem, Lipskem, Dunaju itd. Pred 25. leti vrnil se je v svoj rojstni kraj in je bil znan vsakemu meščanu kot izboren ribič in lovec vider. Naj ga Sv. Peter, patron ribičev, sprejme v svoje vrste.

Umrl je v Jolietu 31. jan. Anton Bolte za vročinsko boleznijo. Doma je bil iz Broda pri Novem mestu, odkoder se je preselil pred 16. leti v Ameriko. Zapušča 3 sinove in 3 hčere. — Na ondodnem kolodvoru pa se je 26. jan. ponesrečil Josip Bambič, ko se je poslovil od svoje novoporočene sestre. Vlak mu je odtrgal glavo.

Izgubljena je zlata kravatna igla z vrezanimi črkami „F. B.“ Pošten najditelj naj jo blagovoli vrniti proti nagradi lastniku Franc Blaž-u v tiskarni J. Krajec nasl. — Izgubil je tudi nekdo v Kandiji zlat moški prstan s širokim rdečim kamnom. Poštenega najditelja se prosi, da ga proti nagradi dveh kron odda pri A. Arselinu v Kandiji štev. 36. pritličje.

Podpore gasilnim društvom na Dolenjskem. Deželni odbor je dovolil za leto 1910 iz stražno-gasilnega zaklada podpore nastopnim gasilnim društvom: po 150 kron: Doblice, Vinica, Ambrus, Mirna, Mirnapeč, Št. Peter pri Novem mestu, Vel. Loka, Dobrepolje, Jurjevica, Sušje, Št. Janž, Št. Vid pri Zatičini; po 120 K: Vavtavas, Dolenjvas pri Ribnici, Škofljica; 110 K: Sodražica: po 100 K: Metlika, Trebnje, Ribnica, Belacerkev, Cirkje, Sveti Križ pri Kostanjevici, Sent. Rupert, Iškalo, Ig, Tomišelj, Vrbljene, Dobračeva; po 90 K: Semič, Selo. Velike Poljane, Mokronog, Vače, Štefanjvas; po 80 K: Črnomelj, Novo mesto, Orehovica, Toplice, Žužemberk, Hruševje, Sv. Gregor, Velike Lašče, Kostanjevica, Krško, Radeče, Škocjan, Krka, Litija, Bizovik, Pijava Gorica, Šmarje, Št. Jurje.

Ljudska knjižnica v Šmihelu pri Novem mestu priredi pustno nedeljo ob 3. uri popoldne v domači dvorani trodejanke „Čevljar“ ter šaljivo igro „Čašica kave“. Kdor se hoče koncem predpusta še enkrat pošteno nasmejati, naj pride gledat. — Vstopnina 1 K, 60 vin. in 30 vin.

Tukajšnji železničarji imajo danes zvečer predpustno zabavo v gostilni Vindišarjevi v Kandiji. Svira orkester novomeške meščanske garde.

Redka prikazen. Zadnji lepi dnevi privabili so na solnce lepega popolnoma razvitega citrončka (Zitronenfalter), katerega nam je poslal g. K. Ostermann.

Današnjemu listu priložili smo vabilo v nakup Tomasove žindre za gnojitev jare setve, društva tovarn za Tomasovo žindro, ter ga priporočamo v blagohotno berivo!

Boj za slovensko šolstvo na Koroškem je prinesel dne 16. febr. zmago našim bratom. Občina Št. Danijel je za svoji dve šoli v Strojni in v Št. Danijelu zahtevala slovenščino kot učni jezik. Upravno sodišče je uslišalo zahtevo občine. Dež. šolski svet bo moral to razsodbo izvršiti. Kako? bo nam pokazala prihodnost.

Utopljenca — Franca Počrvina iz Jurkevasi so v sredo potegnili iz Krke pri Vavtvasi.

Gospodarske drobtine.

— **Vinarski in kletarski tečaj na Grmu.** Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 3. in 4. marca vinarski tečaj, dne 6., 7., in 8. marca pa kletarski tečaj. Vspored tečajev bo sledeči: V petek, dne 3. marca od 2. do 4. ure: Cepljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lehah in drugih prostorih. Ravnanje s cepljenkami v trtnici. Zasajanje novih vinogradov. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje silnice in cepilnih strojev. — V soboto, dne 4. marca od 8. do 11. ure: Pomladna dela v vinogradu.

Vzgoja in obrezovanje trt. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoludne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Cerovcih. — V pondeljek, dne 6. marca, popoludne od 2. do 4. ure: Ravnanje z vinom. Vpliv trgatve in kipevja na dobroto vina. Lastnosti in sestave vina. — V torek, dne 7. marca dopoludne od 8. do 10. ure: Ravnanje z zdravo in pokvarjeno vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje v vinski in kipelni kleti. Popoludne od 2. do 4. ure: Pretakanje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v vinski kleti. — V sredo, dne 8. marca dopoludne od 8. do 10. ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Napake vina. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v vinski kleti. Oprava vinske kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Napake in boleznine vina. — Oddaljenim in revnim vinogradnikom plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in tudi podpora 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, kateri za njo pravočasno po dopisnici prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba doposlati ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija-Kranjsko).

— **Nedeljski kmetijski tečaj v Ambrusu** priredi deželni odbor ob nedeljah dne 12. in 19. marca s sledečim sporedom: V nedeljo dne 12. marca dopoludne po 10. sv. maši: Pašništvo in gozdarstvo (c. kr. gozdni komisar Urbas), popoludne: Prašičjareja (ravnatelj Rohrman). V nedeljo dne 19. marca dopoludne: Živinoreja in mlekarstvo (živinorejski nadzornik R. Legvart) in popoludne: Gospodarske zadruge (zadružni komisar dr. L. Pogačnik). Vabimo k obilni udeležbi!

— **Shod živinorejcev v Kandiji** dne 20. februarja, ki ga je sklicala živinorejska zadruga za novomeško okolico je bil dobro obiskovan, dasi bi želeli še večje udeležbe. Udeležilo se ga je 60 živinorejcev. Predlogi zadruge so bili soglasno sprejeti. Glede licenciranja v središčih sodnih okrajev so se kazali skrajna pomisleki, ko se je za predlog za licenciranje podprl s premovanjem bikov in je na nakupovanjem bikov v deželi, je našel splošno odobravanje. Obrniti se bo treba sedaj še na merodajne oblasti, da se ti predlogi tudi izvrše. Sklenilo se je dalje, da se zaprosi deželni odbor, da se obrne nekaj vsakoletne državne subvencije tudi za redno premovanje bikov o priliki licenciranja. Slednjic se je sprožila še misel, da se za pristop k zadruzi deluje potom nedeljskih shodov pri posameznih občinah, kjer je živinorejcem pojasnovati pomen in potrebo združnega dela na polju domače živinoreje.

— **Nakup konj za vojaštvo.** Dne 2. marca ob desetih v Mokronogu in 3. marca ob osmih v Št. Jerneju na Dolenjskem bode komisija deželne brambe nakupovala za vojaštvo sposobne konje. Dotični konji morajo biti 4 do 7 let stari, visoki 158 do 166 cm. Plačevali se bodo po 700 kron.

— **Oddaja modre galice.** Pri občnem zboru se je sklenilo, da se oddaja galice tako uredi, da bodo varovani interesi članov podružnice. Sedaj se je dajala galica vsakemu pod enakimi pogoji in ravno tako tudi trgovcem. Znanjem bo nekoliko drugače, na kar opozarjamo že danes vse odjemalce. Podružnica se je poprijela oddajanja galice v prvi vrsti seveda zaradi svojih članov. Zato bo znanjem težila na to, da vsak, kdor ima toliko sredstev, da lahko pristopi za člana, dobi galico po znižani ceni le pod tem pogojem, ako pristopi za člana. Ker se naročila na galico sprejemajo po županstvih, so županstva naprošena, da posredujejo v tem oziru in dajejo podružnici potrebne podatke o razmerah posameznih naročnikov. Urediti se ima pa tudi oddaja galice pri trgovcih in sicer na ta način, da se cena podružnične galice vnaprej določi. Kdor hoče tedaj podružnično galico prodajati, jo mora prodajati po ceni, ki jo določi podružnica.

— **Oddaja cepljenih trt po znižani ceni.** Vinogradniki, ki želijo cepljenih trt po znižani ceni, naj se nemudno priglasijo pri kmetijski podružnici v Novem mestu, ki hoče na podlagi došlih naročil izprositi potrebno podporo za cepljene trte.

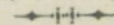
— **Oddaja semenskega krompirja.** Lanska krompirjeva letina je bila na Kranjskem in sploh v južni Avstriji zelo slaba, mnogo čez zimo hranjenega krompirja je segnulo ali še gnije, zato bo letos spomladi prav gotovo pri nas na Kranjskem veliko pomanjkanje semenskega krompirja in bodo cene najbrž izredno visoke. Z ozirom na to okoliščino je podpisana družba nakupila v tujini več vagonov semenskega krompirja, ki ga bo mogoče oddajati po 9 do 10 K 100 kg z vrečami vred. Ta semenski krompir je različnih vrst, je dober za jed in za vsakovrstno gospodarsko porabo ter se v drugih deželah prav dobro sponaša. Ker je množina tega naročenega krompirja le omejena, zato bo

mogla družba po označeni ceni le tista naročila zvršiti, ki jih dobi takoj, oziroma pravočasno. Občinam, podružnicam in kmetijskim društvom se priporoča skupna naročitev v celih vagonih, ker potem ne le voznina manj stane, ampak bo mogoče družbi nastaviti najnižje cene. Vsi kmetovalci se že sedaj opozarjajo, da bo spomladi semenski krompir težko dobiti in da bo cena prav gotovo znatno poskočila. Pravočasno došle naročitve se zvršijo v drugi polovici meseca marca ali v pričetku meseca aprila.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

— **Živinorejske vajence** v starosti od 16. let naprej, ki se hočejo izvežbati v hlevskih opravilih, o strežbi molzne živine in v mlekarstvu sprejme ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu. Živinorejski vajenci dobe poleg proste hrane po 10 K na mesec. Pouk je nastopiti s 1. aprilom in je vlagati prošnje do 15. marca. Pouk traja od aprila do konec oktobra.

— **Vrtnarskega učenca** sprejme ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v triletni pouk. Vrtnarski učenec dobi poleg proste hrane pozneje tudi potrebno obleko in obuvalo. Prošnje za sprejem je vložiti do 10. marca, pouk je pa nastopiti 15. marca tl.

Raznoterosti.

Slovani prvotni narod v Evropi. Pod naslovom: „Die Slaven, ein Urvolk Europas.“ — izdal je major Žunkovič v šestem bistveno razširjenem natisu knjigo, ki jo ima v zalogi c. k. vseučilišni knjigar Jurij Scelinski na Dunaju, I. Neuer Markt 8. Vsebina tega velezanimivega dela je: Etimologija pojmov o Bogu in krajevnih imenih. — Praoblika držav in militarizma. — Rešitev vprašanja o runah. — Dosedanji nazori o pazmah ničevi. — Nova hipoteza o stavbah na kolih. — Resnica o selitvi narodov. — Razjasnenje teorije o ledeni dobi in kulturne rotacije. — Pristnost kraljedvorskega rokopisa itd. itd. Knjiga je vzbudila veliko pozornost med učenjaki. Žunkovič je ustvaril čisto nove nazore o važnosti Slovanov v Evropi. Svoje trditve je učeni naš rojak podprl z obilnimi dokazi. Njegova razlaga krajevnih imen je tako naravna, da se jej mora vsak čuditi. Kdor ljubi resnico, čitaj epohalno knjigo.

Dijaška kuhinja.

Radi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče v to številko „Novic“ sprejeti dolgega seznamka darovavcev in ostalega računa. Zgodilo se bo prihodnjic. Uredništvo.

Loterijske številke.

TRST,	11. februarja	27	58	34	18	1
GRADEC,	18. februarja	44	75	49	29	3

Preklic.

47

Jaz Janez Saje, posestnik, Dol. Kamence, govoril sem nerresnično in kaznjivo čez posojilnico v Kandiji. Prekličem to, ter se zahvaljujem načelstvu, da je opustilo tožbo proti meni.

Dol. Kamence, dne 14. svečana 1911. Janez Saje.

Dražbeni oklic.

E 745/10

23

Dne 28. svečana 1911 dopoldne ob 10. uri bo pri spodaj ozamenjeni sodnji v izbi št. 8 dražba sledečih zemljišč in sicer teh-le vložkov kat. obč. Črešena:

- vl. št. 50 in 53, obstoječih iz dveh hiš v Jevšah, gospodarskih poslopij, sedmero njiv, treh travnikov, dveh pašnikov, in petero gozdnih parcel ter pritikline, ki sestoji iz dveh kobil, ene krave, konjske opravne, mlatilnice, dveh vozov, enega pljuga, dveh bran, enih sanij, vil, grabelj, motik in ret;
- vl. št. 54, obstoječega iz ene opuščene vinogradne parcele;
- vl. št. 56, obstoječega iz treh njiv in treh travnikov;
- vl. št. 467, obstoječega iz treh parcel, travnika, pašnika in vinograda, s pritiklino, namreč eno stiskalnico za grozdje;
- vl. št. 737, obstoječega iz ene njive;
- vl. št. 773, obstoječega iz petero njiv in enega travnika;
- vl. št. 785, obstoječega iz ene njive, in
- vl. št. 189 k. o. Herinjavas, ki sestoji iz ene gozdne parcele.

Tem nepremičninam so določene vrednosti: ad a) zemljišču na 11.361 K, pritiklini na 1228 K, toraj skupaj na 12.589 K; ad b) na 6 K, ad c) na 2627 K, ad d) zemljišču na 205 K, pritiklini na 120 K, toraj skupaj na 325 K, ad e) na 2080 K, ad f) 1084 K, ad g) na 192 K in ad h) na 1200 K.

Najmanjši ponudek znaša ad a) 8393 K, ad b) 4 K, ad c) 1752 K, ad d) 217 K, ad e) 1387 K, ad f) 723 K, ad g) 128 K in ad h) 800 K; pod temi zneski se ne prodaje.

S tem odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri podpisani sodnji v izbi št. 5 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,

dne 23. januarja 1911.

46

Dražbeni oklic.

E 815/10
21

Dne 3. marca 1911 dopoldne ob 9. uri bo na licu mesta v Golobinjeku št. 11 dražba zemljišč vl. št. 22, 46, 47, 65 in 610 k. o. Golobinjek. — Dražba se vrši najprej po posameznih parcelah.

Najmanjši ponudek znaša z ozirom na cenilno vrednost za vsako posamezno parcelo dve tretjini ($\frac{2}{3}$) cenilne vrednosti in sicer:

I. pod vl. št. 22 k. o. Golobinjek: parcela št. 166 stavbišče K 295 — znesek K 196'66, s pritliklino 21 K 50 h — znesek K 14'34, skupaj K 211; parcela št. 376/2 gozd K 1876'56, znesek K 1251'04; parcela št. 555 vinograd K 182'39 K, znesek K 121'59; parcela št. 556 vinograd K 3'03, znesek K 2'02; parcela št. 784 pašnik K 35'68, znesek 23'78; parcela št. 785 njiva K 1829'10, znesek K 1219'40; parcela št. 786 pašnik K 34'46, znesek K 22'98; parcela št. 787 vrt K 89'01, znesek 59'34; parcela št. 826 travnik K 106'20, znesek 70'80; parcela št. 829 travnik K 30'—, znesek K 20'—; parcela št. 773 njiva K 90'60, znesek 60'40; parcela št. 788 vrt K 65'79, znesek 43'86

II. pod vl. št. 46 k. o. Golobinjek; parcela št. 170 stavišče K 410, znesek K 273'33; parcela št. 171 stavišče K 200, znesek K 133'33; parcela št. 172 pašnik K 1'40, znesek K —'94; parcela št. 376/8 gozd K 74'88, znesek K 49'92; parcela št. 778 vrt K 58'56, znesek K 39'04; parcela št. 782 vrt K 53'38, znesek K 35'58.

III. pod vl. št. 47 k. o. Golobinjek: parcela št. 169/1 pašnik K 1'95, znesek K 1'30; parcela št. 777 njiva K 157'41, znesek K 104'94; parcela št. 781 njiva K 1409'20 K, znesek K 939'46.

IV. Pod vl. št. 65 k. o. Golobinjek: parc. št. 662 gozd K 696'25, znesek K 464'16; parc. št. 664 travnik K 101'92, znesek K 67'94; parc. št. 672 njiva K 380'08, znesek K 253'38; parc. št. 675 pašnik K 106'20, znesek K 70'80; parc. št. 678 travnik K 153'60, znesek K 102'40; parc. št. 671/1 travnik K 120'84, znesek 80'56; parc. št. 676 pašnik K 34'96, znesek 23'30; parc. št. 677 travnik K 160'60, znesek 107'06; parc. št. 186/1 stavišče K 100, znesek K 66'66.

V. Pod vl. št. 610 k. o. Golobinjek: par. št. 774 njiva K 32'75, znesek K 21'84. — Če bi dražba po posameznih parcelah ne vrgla toliko, da se pokrijejo vsi dolgovi, se smejo prodaje posameznih parcel takoj pri dražbenem naroku razveljaviti in se potem skličejo in prodajo posamezni vložki za najmanjši ponudek in sicer: a) vl. št. 22 k. o. Golobinjek cenjen na K 4637'82 za znesek K 3091'88; b) vl. št. 46 ibid., cenjen na K 798'22 za znesek K 532'14; c) vl. št. 47 ibid., cenjen na K 1568'56 za znesek K 1045'70; d) vl. št. 65 ibid., cenjen na K 1854'45 za znesek 1236'30; e) vl. št. 610 ibid., cenjen na K 32'75 za znesek 21'84; f) pritlikline ad a—e, cenjene na K 21'50 za znesek K 14'34. Pod cenami, ki so določene za najmanjše ponudke, se ne prodaja.

S tem odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.), smejo tisti, ki želé kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 5 med opravnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 3. svečana 1911.

45

Dražbeni oklic.

E 923/10 E 933/10 E 981/10 E 956/10
6 11 5 8

Dne 1. marca 1911 dopoldne ob 10. uri bo pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 8 dražba zemljišč: 1.) vl. št. 657 in 572 k. o. Gor. Orehovec, obstoječih iz 2 njiv, 1 travnika in 1 vinograda nad Cerovenlogu; 2.) vl. št. 171 in 169 k. o. Cerovec, obstoječih iz hiše št. 13 v Dolžu z gospodarskimi poslopji in zraven spadajočih njiv, travnikov in gozdnih parcel.

Dne 4. marca 1911 ob 10. ozir. 11. uri pa dražba zemljišč.

a) (ob 10. uri) vl. št. 298 k. o. Rudolfovo hiša št. 124 na Florjanskem trgu v Novem mestu.

b) (ob 11. uri) vl. št. 230, 231 in 570 k. o. Črešnja, obstoječih iz hiše št. 27 v Novi gori (Sred. Gerčevje) z gospodarskimi poslopji in zidanco, 3 vinogradov, 5 njiv in 2 pašnikov s pritliklino vred, ki sestoji iz 2 kadi, 1 brente, 1 stiskalnice in 1 mlina za grozdje.

Nepremičninam je določena vrednost: ad 1) 655 K.

Najmanjši ponudek znaša 437 K, ad 2) 9473 K 26 h.

Najmanjši ponudek znaša 6315 K 50 h; ad a) 9726 K.

Najmanjši ponudek znaša 4863 K, ad b) 4137 K 15 h, pritliklino na 35 K 40 h. Najmanjši ponudek znaša 2782 K. Pod temi zneski se ne prod.

S tem odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjene sodnje niti ne imennjejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 3. svečana 1911.

44

Sprejme se pošten, nekaznovan, če mogoče vojaščine prost mladenič z dobrimi spričevali, ki bi bil pripraven za

**službo pismonoša ter ob jednom
: : : za postiljona. : : :**

Služba je dobra in stalna ter si dotičnik lahko pridobi penzijo. Nastop službe tekem enega in pol meseca. Ponudbe sprejema iz prijaznosti: C. kr. poštni urad Ljubljana-Udmat.

Zahvala.

Ob zame bridki smrti moje ljube matere mi je došlo iz Novega mesta toliko prisrčnih in tolažbe polnih dokazov resničnega sočutja, da si štejem v dolžnost, se zahvaliti tudi na tem mestu prav iskreno vsem, ki so se rajnice spomnili v svojih molitvah ali na kak drug ljubeznjiv način. Bog povrni vsem stotero, kadar pridejo nadnje taki dnevi žalosti.

V Kočevju, dne 15. februarja 1911.

Fr. Sal. Watzl,

c. kr. gimn. veroučitelj.

39

Zahvala.

Za mnoge ustmene in pismene dokaze odkritosrčnega sočutja ob smrti preblage, nepozabne tete, visokorodne gospe

Elizabete Gandini pl. Lilienstein

kakor tudi za častno udeležbo pri pogrebu izreka srčno zahvalo

Weikhard Gandini,

c. kr. dež. sodni svetnik.

Rudolfovo, 14. februarja 1911.

38

Namesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, tast, stari oče in stric

Ignac Majcen

danes zjutraj ob pol 5. uri po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 50. letu svoje starosti v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega je bil v petek, dne 10. t. m. ob 9. zjutraj.

Maše zadušnice se bodo brale na Žalostni gori pri Mokronogu.

Preblagi nepozabljenec se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Mokronogu, dne 10. svečana 1911.

Marija Majcen roj. Zupančič, soproga. — Aleksander Majcen, sin. — Ana Deu roj. Majcen, hči. — Ivan Deu zet. — Anica, vnukinja.

34

Zahvala.

Globoko ganjeni se zahvaljujemo vsem, ki so v hudi bolezni predobrega rajncega in ob njegovi smrti čutili z nami in vsem, ki so ga spremili k zadnjemu počitku, osobito častiti duhovščini za tolažilo rajnega, spoštovanim tržanom, cenjenim gospodom uradnikom, slavnim društvom za častno udeležbo, slavnemu učiteljstvu za spreved šolske mladine in gospodom pevcev za ganljivo petje. — Bog povrni vsem!

Žalujoči rodbini Majcen in Deu.

Hiša z vsem gospodarskim poslopjem

v dva konca, nova, z opeko krita, zraven vodnjak, sadni vrt in 2 njivi za pet mernikov posetve, se iz proste roke prod. Več pove Franciška Peče v Smolnici vasi št. 14 pri Rudolfovem.

Seme domačega pridelka od radiča magdeburškega in vrtnega, ter seme srebrne pese ali „Mangold“ ima za prodati Ant. Globelnik, posestnik v Bršlinu pri Rudolfovem.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Okrajna posojilnica v Krškem

vabi s tem k svojemu

občnemu zboru

ki bode v torek 28. sušca 1911 ob 3. uri popoldne v njeni pisarni.

Dnevni red: 1. Račun za leto 1910. — 2. Revizijsko poročilo. — 3. Prememba pravil. — 4. Volitev načelstva in nadzorstva. — 5. Predlogi.

Ako bi ta občni zbor ob 3. uri popoldne ne bil sklepčen, sklicuje se s tem drugi občni zbor ob polu 4. uri, ki bode brezpogojno sklepal. 37

Živinorejska zadruga na Gor. Polju pri Soteski

ima 5. marca ob 3. popoldne 48

I. redni občni zbor

: : : v prostorih načelnika A. Klinca. : : :

Vspored: 1. Volitev nadzornikov. — 2. Sprejemanje novih članov. — 3. Slučajnosti.

Alojz Vole, t. č. tajnik. Anton Kline, t. č. načelnik.

Posestvo (pol grunta)

obstoječe s hiše v dva konca, v vsakem po dve sobi, vsega družega gospodarskega poslopja, njiv, hoste, vinograda in dveh kozolcev, enega treh štantov, družega 4 štante (dopler). Vse je radi požara popolnoma novo in hiša z zarezano opeko krita.

Več pove Jože Mesojedec na Krki št. 7. 21-3-3

STANOVANJE

v Kandiji št. 77, obstoječe s treh sob, kuhinje, kleti, drvarnice in vrta, da s 1. majem v najem lastnica Ana Brule, kuharica v vili Gerdešič. 28-2-2

Prav lepega bika, 42-2-1

plemenjaka, simodolske pasme, 14 mesecev starega, ima na prodaj Janez Vidmar, Podlipa št. 3, pošta Žužemberk.

Kupite **Kašalj** hripavost, katar in če imate: zaslizenje, oslovski

in dušljivi kašelj nič drugega, kakor fino dišeče:

Kaiserjeve prsne karamele s „tremi smrekami“.

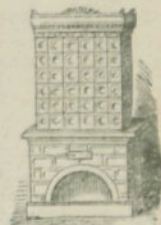
5900 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in privatnih oseb dokazuje gotov uspeh.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Dobi se v lekarnah: Bergmann Josip, Novo mesto; Andrijanič Novo mesto. 1-18-4

Izdelovalnica peči

in glinastih izdelkov na Drski pri Novem mestu.

Ljubomir Orlando se vljudno priporočuje slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela — Specijalist za popravila slabo postavljenih pečij in štedilnikov. 4-12-4

➡ Solidno delo in triletno jamstvo. ⬅

Lepa, v dva konca zidana 25-2-2

≡ hiša ≡

s kletjo in svinjakom ter lepim vrtom, na katerem se nahaja drevje in trte, je takoj iz proste roke

➡ na prodaj. ⬅

Več se izve v Zalogu h. št. 2 pri Novem mestu.

Kovačijo s stanovanjem in nekaj sadnega drevja prodam.

Želi se dober kovač, razumen v svoji stroki. Dela je veliko, ker so cele občine brez kovača. Leži na okr. cesti blizu župne cerkve. — Več o tem pove Martin Pleterski, posestnik — Zdole, pošta Videm na Štajerskem. 30-2-2

Iz proste roke se proda vinograd v Trški gori

27-3-2 na novo zasajen. Zraven spada zidanica in vsa priprava. — Več se izve pri lastniku Jožefu Osolnik — Novo mesto št. 131.

Parna opekarna v Zalogu (Breitenau)

ima vedno v zalogi 2-0-3

najboljši in najceneji opeko vsake vrste.

Naročila in vprašanja sprejema oskrbnišvo graščine Zalogu (Breitenau) pri Rudolfovem.

Popolnoma varno naložen denar Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem domu v Kandiji

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

  $4\frac{3}{4}\%$ 26-0-2

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.

Za hranilne vloge kakor za vse posojilnične obveznosti — jamči poleg rezervnega zaklada in deležev čez 2200 zadrugnikov z vsem svojim premoženjem. Iz tega se razvidi, da malokateri denarni zavod nudi tolike varnosti kakor kandijanska hranilnica.

32-3-2

Najboljše in najcenejše nadomestilo za plinovo
: luč, ki ne sme v nobeni hiši manjkati, je :

SVEALIN.

Svealin je tvarina, ki daje, primešana petroleju, čarobno čisto, belo luč, ki daleč prekoša vsako plinovo luč ter ne napravlja dima in neprijetnega duha in ohrani svetilke popolnoma čiste. :: Svetilka je vsaka dobra, samo da je snažna. ::

Svealin ima neprecenljivo vrednost, ker se poraba petroleja zmanjšuje za 30 do 40 odstotkov ter je zelo po ceni. 1 košček velja 4 vinarje, 3 ducate v originalnih škatljicah samo K 1-20

Glavno zastopstvo za **J. TANDLER**, Šmihel, pošta Kandija
: Dolenjsko ima : pri Novem mestu, (Kranjsko).

Ivan Kuntara, : tapetnik in dekoratnik :
v Šmihelu pri Rudolfovem
se priporoča slavnemu občinstvu in gg. graščakom okolice v izvršitev vsakovrstnega v stroko spadajočega dela in sobnega tapetovanja. ☞ Za naročilo zadostuje dopisnica. 15-23-3

Pozor Živinorejci!

Naznanjam tem potom, da imam že več let v zalogi Barthel-
novo klajno apno garantirano 40—42%, katerega prodajam

à 1 klg	0-36 v
5 " naenkrat à 1 klg	0-32 "
25 " " " 1 "	0-28 "
50 " " " 1 "	0-25 "

tako da se dobi primerno ceneje kakor naravnost iz Dunaja, ker pri malih naročilih blaga voznina preveč zdraži. — Ravno tako imam tudi vedno v zalogi „Mastin“ kot priznano najboljši za prašičjorejo. — 1 zavoje 50 v, 5 zavojev naenkrat 2 kroni. — Poštna naročila se točno izvršijo.

J. Picek,

9-10-4

poprej A. Pauser, Novomesto — velika zaloga železnine in špecerije.

Ivan Adam, čevljar v Novem Mestu

se preseli s 1. marcem 1911 iz Dolge ulice na Glavni trg v hišo g. Paučiča in Kopača, ter se prav toplo priporočuje slavnemu občinstvu v cenjena naročila. 36-3-1

VELIKA ZALOGA vsakovrstnega žganja in likerjev 2 krat žgana domača slivovka itd.

 Vsaki petek sveže MORSKE RIBE.

49-3-1

::: Za mnogobrojna naročila se priporoča :::
špecerijska in delikatesna trgovina

M. Seidl nasl. **BRATA KOBÈ RUDOLFOVO**

 Vsaki petek sveže MORSKE RIBE.

Richterjev redlini prašek
za prešiče, goved in konje.

KLAJNO APNO

Dobra
postrežba!

Domača detelja — lucerna
več vrst pese

Nizke cene!

Nizke cene!

Pristna poljska in
vrtna semena

Dobra
postrežba!